

**M. Antonii Marsilii Colvmnae, Bononiensis, I. C.
Archiepiscopi Salernitani, De Ecclesiasticorum Reddituum
Origine, & Iure Tractatvs**

Colonna, Marcantonio

Venetijis, 1575

Cap. X Ecclesiasticarum gradus personarum inter se distingui atque
ordinem in ijs certum institui quàm maximè decuisse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61495](#)

M. ANTONII MARSILII
COLVMNAE, BONONIENSIS I. C.
ARCHIEPISCOPI SALERNITANI,

De Ecclesiasticorum Reddituum
Origine, & Iure

TRACTATVS.

P A R S S E C U N D A.

ARGUMENTVM.

Ecclesiasticarum gradus personarum inter se distingui, atq;
ordinem in ijs certum institui, quammaxime decuisse.

R E R V M S V M M A E.

- 1 Ecclesiasticarum personarum uaria conditio.
- 2 Clerici in minoribus Ordinibus constituti.
- 3 Monasteria virorum, ac mulierum.
- 4 Presbyteri.
- 5 Sacerdotes seculares monachis sunt præferendi.
- 6 Vni personæ quantumlibet exercitatae, duarum rerum officia
eodem tempore committenda non sunt.
- 7 Tot beneficiorum genera constituenda erant, quot sufficerent
ijs, qui Ecclesiæ inseruiunt.

D 8 Hie-

- 8 Hierarchia cœlestis in supremam, medium, & infimam diuiditur.
- 9 In veteri lege erat ordo Patriarcharum, Prophetarum, Sacerdotum, & Pontificum quiue: in ijs ordinibus primis omnium fuerint.
- 10 Sub Christo saluatore nostro fuit ordo Discipulorum, Euangeliistarum, Martyrum, ac Apostolorum.
- 11 Gentilium ritus ad confirmationem nostram allegare licet.
- 12 Apud Romanos distincti erant sacerdotes ab ijs, qui sacra exercere dicebantur.
- 13 Pontifices quatuor ex patritijs, & quatuor ex plebe Num a creauit.
- 14 Pontifex maximus cæteros omnes re & nomine antecellebat.
- 15 Rex sacrificulus quis.
- 16 Flamines Diales.

CAPVT DECIMVM.

EORVM, † qui diuino cultui mancipantur, uaria conditio est. Quamuis enim ad unum, eundemque finem omnes tendant, per diuersas tamen alij ab alijs semitas incedunt, ita ut ex eodem pietatis ueluti fonte plures riuuli scaturiant. Sunt
 2 † qui nec uxorum consortio iungi uelint, nec propterea tamen maioribus (quos uocant) Ordinibus curant initiali, sed clericali tantum charactere insigniri solis minoribus susceptis Ordinibus, ut ad sacros ipsos Ordines hac ratione præmunitantur. His, ut ad Dei Optimi Maximi cultum magis commoueantur, non debuit Ecclesia facultum Ecclesiasticarum retentionem omnino prohibere? Quare illis præstimonia, altaria in Ecclesijs, Capellanias,
 3 portiones, siue mansiones permisit. † Sunt etiam, qui sacratissimam Domini nostri Iesu Christi passionem, nuditatem

tatem, angustias, labores, erumnasque meditantes, ita ze-
lo Religionis afficiuntur, ut nec illis Clericos esse suffi-
ciat, sed arctioribus sub statutis, regulis, ac sanctionibus
concludi libenter exoptent. Debuit his certe Ecclesia ne-
cessaria suggestere, atque redditus aliquos Ecclesiasticos
assignare, ex quibus tam Monasterijs uirorum, quam mu-
4 licorum opportunis remedijis uictus suppeteret. † Sunt præ-
terea, qui media ueluti incidentes via, diuino cultui in-
uiolabiliter per characteris indelebilis susceptionem de-
putari uolunt, non tamen proprijs renunciare bonis, nec
claustris includi, aut cancellis angustari intendunt. Hos
quoque debuit quam maximè alere Ecclesia, cum eius
professionis uiri ab ea Christi ministri, ac gratiæ dispensa-
5 tores constituantur, & in sublimi loco collocentur; ita ut
illos etiam Monachis præferendos Petrus Sotus aliquan-
do post alios Theologos affirmarit, de Insti. Sacerd. lect.
prima. Quo circa Parochiæ, aliæque huiusmodi reddituum
portiones, quas beneficia dicimus, illis assignatae sunt. Ve-
rū sicuti in castris non omnes seruant eundem militiæ
locum, sed uarijs distribuuntur ordinibus; ita inter eos,
quibus ij redditus sunt commissi, ordo appositus est. Hoc
enim officium uni, aliud alteri erat in Ecclesia commit-
6 tendum. † Nam, ut Gregorius dicit, quantumlibet exerci-
tatae uni personæ uno tempore duarum rerum officia cō-
mittenda non sunt: quia si totum corpus est oculus, ubi
auditus? sicut enim uarietas membrorum per diuersa of-
ficia, & robur corporis seruat, & pulchritudinem repræsen-
tat; ita uarietas personarum per diuersa officia distributa,
& fortitudinem, & uenustatem sanctæ Ecclesiæ Dei ma-
nifestat. c. singula, 91. dist. Cùm itaque beneficia, & red-
ditus ecclesiastici propter officium conferenda forent. c.
7 cum secundum Apostolum, de præben. † Sanè tot benefi-
ciorum genera, ac nomina constitui necesse fuit, quo-

D 2 per-

- 8 personis in ijs officijs deseruiētibus sufficere possent. † In cœlesti Hierarchia admirandum ordinem quis non contempletur, si Diuum Dionysium illam diligentissimè conscribentem legat lib. 6. supremam scilicet, medium, & infiniam, in quarum qualibet tres ordines Angelorum, seu spirituum beatorum comprehendendi noscuntur? In suprema quidem Seraphin, Cherubin, & Throni; in media Dominationes, Virtutes, & Potestates; in infima Principatus, Archangeli, & Angeli: quod D. Thomas annotauit Prima
 9 parte passim, & super secundo Senten. dist. 9. † In ueteri lege inter eos, qui sacris incumbebant, ordines distincti fuerunt: ordo quidem erat Patriarcharum, in quo primus Abel fuit, ad cuius munera Deus respexisse legitur Genes. 4. Erat ordo Prophetarum, in quo primus fuit Enoch: unde „ in lib. Iudicum, secundo legitur, *Prophetauit autem hic septimus ab Adam, Enoch.* Erat ordo Sacerdotum, in quo primus fuit Melchisedech, Rex Salem, Sacerdos Dei summi; & ordo Pontificum, in quo primus fuit Aaron, ut ex
 10 Leuitici patet historia cap. 28. † Sub Christo diuersorum quoque ordinum gradus extitere; Discipulorum, quorum primus Natanael, quem ad Iesum Philippus adduxit Io. 1. Euangelistarum, in quo primus Matthæus fuit, Luc. v. Martyrum, in quo primus Stephanus, Acto. 7. Apostolorum denique, quem cæteris excellentiorem ordinibus fuisse
 11 Dyonisius de Ecclesiastica Hierarchia scribit. † Et quoniam ritus Gentilium ad confirmationem nostram allegare quandoq; non dedecet, ut testis est Augustinus in Libro contra Manichæos, & Hieronymus lib. j. contra Iouinianum: † Illud omittendum non est, quod & apud ipsos Gentiles, Sacerdotes eorum ab aliis qui sacra exerce-
 12 re dicebantur, distincti erant. † Quare cum Pontifices pri- mū à Numa Pompilio è patritijs quatuor, ex plebe deinde totidem creati fuissent, inter eos unus re & nomine maximus,

maximus erat, reliqui uero minores Pontifices appellabantur, ut Plutarchus in Numa tradidit: † Ille sacra omnia exscripta habebat, & obsignata, hostias, dies, ad quæ tempora res diuina esset facienda, cætera denique sacra, tum publica, tum priuata. † Creabatur præterea Rex Sacrificulus, qui Pontifici Maximo subiectus erat. † Tum & flamines nempè Dialis, Martialis, Quirinalis, Viminallis, Vulcanalis, Carmentalis, Palatinalis, Pomonalis, inter quos maximæ dignitatis Dialem extitisse, minimæ uero Pomonalem Flaminem D. Augustinus recensuit, li. 2. de Ciuit. Dei. Itaq; æquum, ac longè magis rationi consentaneum fuit sub noua perfectiori lege Christi, constitutis beneficiis inter ipsos beneficiarios ordinem statui, ac delectum adhiberi: quis autem is fuerit, mox, intelligetur, cum & beneficiorum naturam enarrabimus, eosq; percensebimus, quibus ea conferuntur.

ARGUMENTVM.

Quænam beneficia administrationem & iurisdictionem habent: & qui illa obtinent, quibus vocabulis nuncupantur.

RERV M S V M M AE.

- 1 *Beneficia, alia sunt regularia, alia secularia.*
- 2 *Beneficiorum secularium tria genera, cum administratione, & iurisdictione, cum administratione sine iurisdictione, & quæ iurisdictione & administratione carent.*
- 3 *Beneficiorum aliae divisiones.*
- 4 *Quænam beneficia dicantur habere iurisdictionem, & administrationem.*
- 5 *Beneficia cum administratione & iurisdictione, dicuntur obtinere Abbates secularium Ecclesiarum.*
- 6 *Episcopi dicuntur habere beneficium.*

D 3 Beneficij